

Скъпи дами,
Приемете нашите сърдечни пожелания по случай
настъпващия празник 8-ми Март! Бъдете нежни
и красиви, възторжени и вдъхновени! Съхранете
женствеността и лъчезарието си! Обичайте и бъдете
обичани!

Редакцията на „Ново Братство“

Ново ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Братство

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА IX • БРОЙ 187 • 7 март 2025 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Честита
Баба
Марта!

ИНТЕГРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ

портал far.rs
MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL
NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

ФАР

MULTIMEDIJALNI PORTAL
NA BULGARSKI I SRPSKI JEZIK

Министерството на информацията и телекомуникациите удължи срока за кандидатстване по конкурсите за съфинансиране на медийни проекти

Министерството на информацията и телекомуникациите в правителството на Р Сърбия съобщава, че срокът за кандидатстване по конкурсите за съфинансиране на проекти за производство на медийно съдържание, както и по конкурса за съфинансиране на проекти за професионално образование, усъвършенстване на професионалните и етични стандарти и изследвания в областта на обществената информация през 2025 г., е удължен, така че вместо до 1-ви, ще продължи до 17 март 2025 година, се посочва в съобщението, което министерството публикува на 28 февруари.

В съобщението се казва, че министерството е получило искания за удължаване на срока за подаване на предложения за проекти от медийни асоциации и сдружения.

Министерството е отпуснало рекордните 427 500 000 динара за провеждането на тазгодишните конкурси, което представлява значително увеличение в сравнение с предходната 2024 г., когато за тази цел бяха отпуснати 337 000 000 динара.

В съобщението се посочва и че решението на министерството да увеличи значително размера на средствата, отпускани за тази цел, както и да удължи срока за подаване на проектни предложения по обявени от министерството покани, е още един пример за ползотворността на диалога, който министерството започна веднага след сформирването си в този състав и който води интензивно и продължително с многобройни партньори в медийната общност, се казва между другото в съобщението.

Припомняме, че Министерството на информацията и телекомуникациите обяви 9 конкурса за съфинансиране на проекти за създаване на медийни съдържания, сред които и конкурс за съфинансиране на проекти за създаване на медийни съдържания на езиците на националните малцинства. Минималният размер на парите, с които може да бъде финансиран един проект, е 500 хиляди динара, а максималният е 3 милиона динара.

П.Л.Р.

В босилеградската Гимназия се проведе информационна кампания за обучение в българските ВУЗ-ове

С цел популяризиране на българското висше образование и запознаване с условията за кандидатстване във ВУЗ-овете в Република България по Постановление № 103 на Министерския съвет, босилеградската Гимназия посетиха представители на Министерството на образованието и науката - Дирекция „Висше образование“, Държавната агенция за българите в чужбина и на Генералното консулство на Република България в Ниш. Пред босилеградските абитуриенти те представиха Националната програма за популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа до кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина.

На срещата присъстваха Мариана Облакова, старши експерт в Дирекция „Висше образование“ към МОН, Дарина Панайотова, държавен експерт в Дирекция „Образование на българите в чужбина и училищна мрежа“ към МОН, Ива Крумова, главен експерт и референт за Сърбия от ИАБЧ, Цветомир Йорданов, съветник в генералното консулство в Ниш и директорът на Гимназията Владимир Глигоров.

Пред босилеградските абитуриенти бяха представени подробно процедурата за кандидатстване за записване и необ-

ходимите документи и предпочитания, които осигурява българската държава, а на всички абитуриенти бяха раздадени книги за подготовка на кандидат-студентския изпит.

Министерството на образованието и науката на Република България и през академичната 2025/2026 година осигурява около 2 000 места, субсидирани от държавата за българи от чужбина, както и 40 места за докторанти в редовна форма на обучение. Студентите и докторантите от Сърбия са освободени от такси за обучение. Българската университетска система включва 51 висши училища, сред които 38 държавни и 12 частни университети, предлагащи обучение в 52 професионални направления и над 600 специалности.

Кандидатстването и подаването на документи ще се извършва онлайн чрез електронната платформа на МОН. Квалификационните изпити по българска история, български език и литература, както и по биология и химия (в зависимост от избраната специалност), също ще се провеждат в електронен формат.

Тази учебна година в босилеградската Гимназия се учат 25 зрелостници - 10 на български и 15 на сръбски език.

П.Л.Р.

В Босилеград бе отбелязана 152-рата годишнина от гибелта на Васил Левски

С поклонения и възпоменателни церемонии пред бюст-паметника на Васил Левски в центъра на Босилеград беше отбелязана 152-рата годишнина от гибелта на Апостола на свободата. На церемонията, организирана от Община Босилеград, Националният съвет на българското национално малцинство в Сърбия и Центъра за култура „Босилеград“, присъстваха представители на общинското ръководство, членове на Националният съвет, представители на общински институции, ученици от основното училище и от Гимназията и граждани.

В словото си за Левски директорът на Центъра за култура „Босилеград“ Воислав Божилов припомни за живота и делото на Апостола на свободата, изтъквайки, че Левски остава символ на българската революционна борба, велик патриот и вдъхновител на борбата за национално освобождение на България от турско робство. „На 152-рата годишнина от гибелта на Левски си припомняме с гордост за неговата саможертва, отдаденост и вярата му в идеалите за независимост, равенство, братство, правда и свобода. С уважение и почит към паметта му, продължаваме да следваме неговия път към един по-добър и по-справедлив свят“, посочи в речта си Божилов.

В рамките на културната програма ученици от Гимназията и от основното училище изпълниха рецитали, посветени на Апостола на свободата.

След културната програма присъстващите с едноминутно мълчание почетоха паметта на Апостола, а представители на общинското ръководство начело с кмета Владимир Захариев поднесоха венци пред паметника.

Поклонение пред паметника на Левски организира и КИЦ „Босилеград“ заедно със Столична община София. На церемонията присъстваха парламентарна делегация от Народното събрание на Р България начело с председателя на комисията по политиките за българите в чужбина Стоян Таслаков, генералният консул на България в Ниш Димитър Цанев, депутатът от „Възраждане“ Ангел Георгиев, народният представител от ПП-ДБ Елисавета Белобрадова, бившият евродепутат Ангел Джамбазки, делегация от община Кюстендил начело с кмета Огнян Атанасов, гости от България и местни граждани.

Към присъстващите се обърнаха генералният консул на Р България в Ниш Димитър Цанев, народният представител от ПП-ДБ Елисавета Белобрадова и председателят на КИЦ Иван Николов.

В културната програма участие взеха актьорът Здравко Димитров и квартет „Светоглас“ от София. Присъстващите и на тази церемония почетоха паметта на Апостола на свободата с едноминутно мълчание, след което положиха венци и цветя пред паметника.

Паметта на Левски беше почетена и в ОУ „Георги Димитров“ в Босилеград, където ученици и учители изразиха своята почит и подчертаха значимостта на неговото дело. Преподавателите по български език и литература организираха специални уроци, посветени на живота и идеалите на Левски, а ученици представиха реферати, рецитираха стихотворения и подредиха пано с рисунки и есета, посветени на Апостола на свободата, във файлето на училището.

П.Л.Р.

ОБЩИНА ЦАРИБРОД ПОЧЕТЕ ПАМЕТТА НА ЛЕВСКИ

Възпоменателна церемония по повод отбелязването на 152 години от гибелта на Васил Левски, организирана от Община Цариград, се проведе на 19 февруари пред бюст-паметника на Апостола на свободата в центъра на града, в присъствието на многобройни гости от Сърбия и България и граждани.

Най-напред слово по случай отбелязването на тъжната дата произнесе кметът Владислав Димитров, който поздрави всички почитатели на живота и делото на Васил Левски: „Не искам да бъда стереотипен и затова ще се опитам да не звуча като преподавател, който изнася лекция за Левски, защото преподавателите в гимназията и в основното училище това ще направят много по-добре и по-качествено от мен. Желанието ми е да провокирам макар и няколко вас, да си помислите за живота, делото и думите на Левски и размисляйки да се опитате да дадете отговор на въпроса: 'Къде, с кого и на какво становище би бил Левски днес?'. Кметът припомни някои от мислите на Левски и продължи: „Помислете си за тези думи. Аз няма да ви налагам моето мнение, защото точно Левски е безспорен демократ, а идеите му са в основата на съвременната ни ценностна система. Поради това е актуален 152 години след кончината му.“ Димитров изказа благодарност към проф. Михайлов и целия екип на компанията „Трейс“, които преди 11 години подариха паметника на Левски на Цариград и цариградчани, към тогавашния кмет Небойша Иванов, който разпозна важността да се реализира тази идея, както и към организаторите на отбелязването на тази дата и към учениците и преподавателите от цариградската гимназия, които всяка година подготвят и изнасят достойна програма.

Към присъстващите се обръна и Райна Манджукова, изпълнителен директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина: „Имала съм честта да бъда пред паметника на Васил Левски в различни места по света, където живеят българи, като най-южното от тези места е град Лас Бреняс в Аржентина. И навсякъде виждаме, че Апостолът ни събира, Апостолът ни обединява и това е един от неговите сбъднати завети, защото, не изкам да звуча банално, но факт е, че независимо къде се намираме, в коя държава, в коя административна единица, ако сме българи, Васил Левски за нас е светиня и неговите завети за нас са свети. Така че важното е не само на този ден да сме заедно, а е важното всеки ден в ежедневието, в това което правим, в професията, в семейството си, да помним заветите на Апостола.“ Манджукова каза още, че най-важното е възрастните да предават това знание, това разбиране, това отношение, тази почит на тези, които идват след тях. И ако успеят това да направят, името на Левски ще е образът, светлината, към която техните деца ще се стремят.

В памет на Апостола на свободата слово изнесе и Димитър Цанев, генерален консул на Република България в Ниш: „Българският народ казва, че човек е жив дотогава, докато се спомене за последен път неговото име. Сигурен съм, че българският народ, докато свят светува, ще споменава това име, докато има и един жив българин на тази земя неговото име ще живее. Една от най-големите заслуги на Апостола е, че е показал пътя към свободата. Свобода, която в днешно време, за съжаление, не се оценява достатъчно добре от съвременните българи. Имам чувство, че не се полагат необходимите усилия за запазване на демокрацията, за което говорят и данните, че между 25-30% от българите предпочитат да живеят в диктатура. Надявам се това да бъде променено с бъдещето и тука е ролята на политиките и на елита на нацията, които трябва да покажат пътя, също както го е направил Левски. Днес се цитират идеите на Левски навсякъде в България, в чужбина, пред всичките 144 паметника на Апостола по целия свят, но малцина са тези, които живеят с тези идеали до следващата годишнина. Именно това трябва да се промени, да живеем с идеите на Апостола всеки ден“.

Със словото в памет на образа и делото на великия български революционер към присъстващите се обръна и професор Лозан Митев от Националната спортна академия „Васил Левски“ в София. Поздравителен адрес от ректора на УНСС Димитър Димитров прочете Юлиан Прилепски, директор на Дирекция „Управление на собствеността“ в УНСС в българската столица.

Ученици от цариградската гимназия изнесоха програма, посветена на Апостола на свободата.

Възпоменателната церемония приключи с поклонение и поднасяне на венци и цветя пред бюст-паметника на Васил Левски, в което се включиха представители на община Цариград и Пиротски окръг, на посолството и Генералното консулство на Р България в Сърбия, представители на Трейс Груп Холд АД, НСА и УНСС от София, КИЦ Цариград, Партията на българите в Сърбия, на културно-образователни институции в града, други гости и граждани.

На мероприятията присъстваха и шестокласниците от българската паралелка в цариградското основно училище, които участваха в уроци, свързани с живота и делото на Васил Левски в рамките на националната програма „Неизказани истории за българите“. В деня на отбелязването на 152-рата годишнина от гибелта на Апостола цариградските деца получиха като подарък двуезична книжка, на сръбски и на български, „По стъпките на Васил Левски в Сърбия“, в чиято изработка участваха и самите те.

Андрияна Ташков Александров

Министър Жигманов честити Деня на освобождението на България от османско владичество и Деня на НС на българското национално малцинство в Сърбия

Министърът на човешките и малцинствени права и социален диалог в правителството на Република Сърбия Томислав Жигманов честити на председателя на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков и на всички членове на българската национална общност в Сърбия празника 3-ти март - Деня на освобождението на България от османско владичество и Ден на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия.

Празникът се чества в памет на 3 март 1878 г., когато е подписан Санстефанският мирен договор между Русия и Османската империя, с който се слага край на Руско-турската война (1877-1878). Този договор довежда до освобождението на България от османско владичество, което оказва значително влияние върху българската национална идентичност и история. С него след петвековно османско владичество България се завръща на картата на Европа. Подписването на Санстефанския мирен договор е един от празниците, които чества българската национална общност в Република Сърбия.

Според последното преброяване на населението в Република Сърбия през 2022 г. българското национално малцинство наброява 12 918 членове. Най-много от тях живеят в Пчински окръг (4 970) и Пиротски окръг (4 281), в общините Босилеград и Цариград, където българският език и писменост са в официална употреба. Българският език е в официална употреба и на територията на село Иваново в град Панчево и селищата Берин извор, Вучи дел, Звонци, Ясенов дел, Нашушковица и Ракита в община Бабушница.

Членовете на българското национално малцинство пазят и развиват своята култура и обичаи, като се обединяват в няколко сдружения, които допринасят за утвърждаването на културата на българското национално малцинство. Някои от най-важните са: Културно-информационен център на българското малцинство „Цариград“ от Цариград, Матица на българите в Сърбия от Босилеград, Културно-информационен център на българите „Босилеград“, Българско културно дружество „Трендафер“ от Бело Блато, Културно-информационен център „Иваново 1868“ от Иваново и др.

Общинското събрание на Цариград, по предложение на Националния съвет на българското национално малцинство, обяви Културния център „Цариград“

за институция от особено значение за културата на българите в Сърбия. Във връзка с това в годишните си планове институцията има постоянната задача да съхранява и популяризира българската култура и език. В рамките на институцията работи и самодейният театър „Христо Ботев“, който представя премиерно по една пиеса годишно, последователно на български и на сръбски език. Също така всяка година в Цариград се провежда театралният фестивал „Балкан Театър Фест“, в който редовно участват театрални състави от България.

Представителите на българското национално малцинство имат възможност да се обучават на своя език във всички степени на образованието. Изцяло на български език в основните училища през учебната 2024/2025 година се учат 69 ученици. Предметът български език с елементи на националната култура изучават около 300 ученици. Изцяло на български език през учебната 2024/2025 година се учат и 112 ученици в средните училища. Български език се изучава в рамките на Групата по български език, литература и култура към Катедрата по сръбски език с южнославянски езици към Филологическия факултет на Белградския университет, както и като отделен предмет в рамките на учебните програми на основното академично обучение по сръбски и руски език и литература във Философския факултет на Нишкия университет.

Информиранието на български език в Република Сърбия се предоставя чрез електронни и печатни медии.

Най-много представители на това национално малцинство са православни.

Националният съвет на българското национално малцинство е орган на малцинствено самоуправление, избран на преки избори и като такъв отговаря за упражняването на правата на своите членове, съхраняването и развитието на тяхната богата култура и традиции.

Министерството на човешките и малцинствени права и социален диалог и правителството на Република Сърбия ще продължат да работят всеотдайно за осигуряване на всички необходими предпоставки, за да може българската национална общност в Република Сърбия да продължи да се ползва от правата, които им се полагат по закон, и да развиват националните институции с цел сигурна и стабилна перспектива за членовете на своята общност.

П.Л.Р.

ОБЩИНА ЦАРИБРОД ОТБЕЛЯВА 3 МАРТ, ДЕНЯ НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА Р БЪЛГАРИЯ ОТ ОСМАНСКОТО ИГО

Денят на Освобождението на Р България от османското владичество – 3 март, който е национален празник на страната, Ден на българското национално малцинство в Сърбия и Значима дата за община Цариброд, бе отбелязан и в нашия град с тържествена церемония пред бюст паментника на Христо Ботев в двора на едноименното основно училище.

На церемонията присъстваха представители на местното самоуправление, общински съветници, членове на Общинския изпълнителен съвет, служители от общинската администрация, членове на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия, представители на образователни и други институции и граждани.

В словото си по случай празника Зоран Джуров, председател на Общинския съвет Цариброд, припомни, че този ден е важен за всички българи по света, включително и тези, които живеят в Р Сърбия, защото с подписването на Санстефанския мирен договор на 3 март 1878 година се слага край на Руско-турската война, България излиза от петвековното робство и това е началото на Третата българска държава и продължи: „В пределите на тази държава е бил и Цариброд в края на 19-ти и в първата половина на 20-ти век и поради това днешния празник отбелязваме и в

нашата община. Нашите пращавци са участвали активно в освобождението на България, а едно от доказателствата е и Трънското въстание, което избухва в края на 1877 година и обхваща и пределите на днешна община Цариброд. Водачът на въстанието е капитан Симо Соколов. Не трябва да забравим и поборник-опълченец от 6-ата дружина Янко Димитров, който е роден в царибродското село Сливница и чийто портрет и днес се намира в паметника „Шипка“. Много наши предци, десетки хиляди знайни и незнайни български опълченци, руски, украински и войници от други народи са жертвали най-ценното, което са имали – животите си, за да бъде България свободна. Ако сме достойни наследници на предците си и истински християни, днес трябва да си помислим за мъката и героизма на тези хора и да сведем глави пред светлата им памет. Единствено, ако сме готови да зачитаме корените си и уважаваме предците си, да опазваме историческата памет, но и ако сме благодарни към благодетелите ни, можем да се надяваме на по-добро настояще и по-светло бъдеще. Слава на героите!“

В знак на почит пред паметника на Ботев бяха поднесени венец от името на община Цариброд и цветя от основното училище и други граждани.

Андрияна Ташков Александров

Националната служба по заетостта обяви 12 публични покани за участие в мерките на активната политика по заетост

Националната служба по заетостта (НСЗ) обяви 12 публични покани, чрез които над 15 000 души ще бъдат включени в мерките на активната политика по заетост, чрез пряко финансово подпомагане на работодатели и безработни.

Както беше обявено, планира се 6,25 милиарда динара да бъдат отпуснати за мерки за активната политика по заетост тази година, докато допълнителни средства ще бъдат осигурени от местните власти, чрез съвместно финансиране с Националната служба по заетостта и чрез самостоятелно финансиране, но с техническа подкрепа от НСЗ.

От Националната служба по заетостта подчертават, че както и през предходните години, акцентът ще бъде върху трудно намиращите работни категории граждани, които включват предимно хора без основно и средно образование, младежи до 30 години без трудов стаж, жени, особено от по-слабо развити и опустошени райони, както и хора с увреждания и мъже и жени от ромски произход.

Допълва се, че фокусът на мерките на активната политика по заетост ще бъде и върху бенефициенти на парично социално подпомагане и други видове услуги за социална защита, лица на 50 и повече

години, продължително безработни, които търсят работа повече от 12 месеца, а особено безработни, които търсят работа повече от 18 месеца, самотни родители, както и съпрузи от семейство, в което и двамата са безработни.

Повечето публични покани ще бъдат отворени до 28 ноември 2025 г., а крайният срок за подаване на заявления по определени мерки, предназначени за хора с увреждания, е 31 декември 2025 г. Публичната покана за отпускане на субсидии за самостоятелна заетост ще бъде отворена до 14 април 2025 г., докато публичната покана за участие във финансирането на мерки за обучение за нуждите на работодателя за нает работник ще бъде достъпна до 31 октомври 2025 г.

Заявки за участие в мерките се подават в компетентните организационни звена на НСЗ по местоработата на лицето или седалище на работодателя, директно по пощата или по електронен път.

Цялата информация за обявените публични покани е достъпна на сайта www.nsz.gov.rs, чрез официалните страници в социалните мрежи, както и във всички организационни звена на НСЗ.

П.Л.Р.

ПОДРЕДИХА ИЗЛОЖБА ЗА БАБА МАРТА В ЦАРИБРОДСКОТО ОУ

По традиция и тази година Основното училище „Христо Ботев“ посрещна Баба Марта с изложба. В навечерието на един от най-радостните празници, Баба Марта, учениците, заедно със своите учителки и преподавателки по български език, изработиха мартеници и плакати, които символизират здраве, щастие, благоденствие и началото на пролетта. Красиви и разнообразни мартенички, класическите Пижо и Пенда, подкови за щастие и късмет, сърчица и други червено-бели творения, пролетни пана с цветя и щъркели са само част от прекрасните творби.

По повод празника заместник-председателят на Националния съвет на българското национално малцинство Славица Васов на 28 февруари посети училището

и подари мартеници на всички ученици от първи до четвърти клас. В знак на благодарност учениците от първи клас я поздравиха с песнички за Баба Марта.

„Отбелязването на празника е традиционно тържество в нашето училище и от името на всички ученици и учители, благодарни сме за подаръците, с пожелание за здрава и успешна година“, сподели Милена Ставров, директор на училището.

В празнично украсеното фоайе на училището в първия учебен мартовски ден - 3 март, учениците от паралелката ПЗ изнесоха програма, посветена на Баба Марта.

Честита Баба Марта!

Андрияна Ташков Александров

В ПЪРВАТА ТАЗГОДИШНА КРЪВОДАРИТЕЛНА КАМПАНИЯ В ЦАРИБРОД СЕ ОТЗОВАХА 52-МА ДУШИ

В последния февруарски ден, във фоайето на Културния център, Червеният кръст Цариброд и Институтът по трансфузия Ниш организираха първата за тази година кръводарителна кампания, в която 52-ма души дариха ценната течност.

Алекса Митич, лекар в Института по трансфузия в Ниш, каза, че това е отлична отзивчивост и благодари на

всички дошли и дарили кръв царибродчани. Организаторите посочиха, че в първата тазгодишна акция са се отзовали голям брой жени и призоваха всички желаещи хуманни хора да се включат в инициативите.

Следващата акция е планирана за 25 април.

Андрияна Ташков Александров

НАГРАДА ОТ КОНКУРСА НА ИТВ „АЗ МОГА, АЗ ЗНАМ“ ЗА ШЕСТОКЛАСНИКА МАКСИМ РАНГЕЛОВ ОТ ЦАРИБРОД

Максим Рангелов, ученик в шести клас в българската паралелка на Основното училище „Христо Ботев“ в Цариброд, получи втора награда за стихотворение от третия Международен конкурс за литература, рисунка и фотография „Златна есен“ 2024 г. на българската детска интернет телевизия „Аз мога, аз знам“. Младият цариброчанин се яви на конкурса самичък. Той написа стихотворението „Златна есен“ и участва в категорията от 12 до 16 години.

Церемонията по тържественото награждаване, която бе излъчена на живо по интернет телевизия (ИТВ) „Аз мога, аз знам“, се проведе на 13 февруари в Националния дворец на децата в София. Наградата на Максим бе връчена от Райна Манджукова, изпълнителен директор на Изпълнителната агенция за българите в чужбина. „Имаше деца от цял свят, понеже конкурсът е международен. Имаш голяма чест да участвам в конкурса и да

ходя да получа наградата. Чувствах се много добре“, изтъкна с гордост младият, талантлив шестокласник, който паралелно с ученическите си постижения проявява и актьорски талант. Максим бе награден с диплом, медал, книжки и два ваучера. Единият от ваучерите му предоставя възможност да се опита като репортер, за което, както каза, вече има някои идеи, които се „мотаят в главата му“, но още не знае какво точно ще бъде. Другият е за участие в 14-ото издание на фестивала за медийно изкуство „Арлекин“, който ще се проведе от 12-16 юни в българския курорт Варна, и доколкото има възможности, ще отиде и там.

Максим не за пръв път участва в международни конкурси. „Много се радвам на тази награда и тя ми дава стимул и мотивация да продължавам все повече да пиша и да участвам в такива конкурси“, сподели той.

Попътен вятър!

Андряна Ташков Александров

РАБОТИЛНИЦА ЗА ПЪРВОЛАЦИТЕ „БАБА МАРТА БЪРЗАЛА“ В ЦАРИБРОДСКАТА БИБЛИОТЕКАТА

В очакване на единия от най-почитаните български празници – Баба Марта, който българите традиционно посрещат на 1 март, закичени с мартеници за здраве и късмет, Народната библиотека „Детко Петров“ в Цариброд на 25 февруари организира работилница, посветена на празника, за учениците от първи клас на Основното училище „Христо Ботев“. В работилницата под надслов „Баба Марта бързала“ участваха първоклашниците, които дойдоха в библиотеката заедно с учителките си.

По интересен и забавен начин децата се запознаха с историята и значението на мартеницата, с традицията, с приказките за Пижо и Пенда, за Баба Марта, църкела, природата. Те с голяма радост и любов рисуваха мотивите, свързани с Баба Марта и мартениците. За радост на всички присъстващи срещата приключи с хор.

Детските творби, създадени по време на работилницата, са представени на изложба в библиотеката.

Андряна Ташков Александров

В Босилеград бе отбелязан празникът Баба Марта

По повод единия от най-любимите празници на българите 1 март - Баба Марта, в детската градина и в основното училище в Босилеград бяха организирани работилници, на които учениците заедно с учителите си изработваха мартеници от усукани червено-бели нишки и ги подаряваха помежду си.

В ОУ беше изпълнена и празнична програма от песни, стихотворения и разкази за българската традиция, свързана с отбелязването на Баба Марта, а в холовете бяха подредени изложби с уникални изображения от червено-бели усукани нишки.

В първия ден от месец март българите празнуват Баба Марта, един от най-тачените обичаи с хилядолетна история. Това е денят, в който всички българи се закичват с мартеница - символ на здраве, дълъг живот, плодovitост и изобилие. Мартениците се носят на ръката или на дрехата до появата на първото цъфнало дърво или до идването на църкела, т.е. до настъпването на пролетта, а след това

се закачат на разцъфнало дърво и се намисля желание.

По традиция на празника Баба Марта кметът на Община Босилеград Владимир Захариев и председателят на Националния съвет на българското национално малцинство в Сърбия Стефан Стойков посетиха Детската градина „Детска радост“ и Основното училище „Георги Димитров“ в Босилеград, където подариха мартеници на децата и учениците, както и на служителите в тези институции. И тази година мартеници са осигурени и за връстниците им в Цариброд, Райчиловци, Божица, Звонци и Клисуре.

По инициатива на читалище „Башино огнище“ и фондация „Македония“ от България, съвместно със Сдружение „Глас Босилеград“, на децата от детската градина, основното училище и Гимназията бяха предоставени мартеници, изработени от техни връстници от български училища.

П.Л.Р.

Босилеград

Отбелязан Международният ден на майчиния език

По случай 21 февруари - Международния ден на майчиния език, в Детската градина „Детска радост“ в Босилеград беше организирана работилница за децата от предучилищна възраст.

В „Детския кът“ в обекта на Дома на културата председателят на Националния съвет на българското национално малцинство Стефан Стойков, заедно с учителката по български език Ивана Сандев и възпитателите в градината - Марян Борисов, Оливера Василев, Юлияна Арсов, Сузана Миленкович и

Жаклина Стоянов, запознаха бъдещите ученици със значението на майчиния език, като част от културната идентичност на всеки един народ. Те изтъкнаха, че всеки човек трябва да почита и уважава майчиния си език, да го изучава и да се гордее с него.

„Повечето от вас са принадлежащи към българското национално малцинство и Вашият майчин език е българският. Ние в Босилеград говорим диалект, който принадлежи към българския език“, каза между другото Стойков. „Майчиният език е много важен и за

съществуване на общностите, каквато е нашата българска общност тук в Република Сърбия. Колкото повече говорим и използваме майчиния си език, толкова по-силна е нашата българска идентичност. Макар че живеем в Сърбия, трябва да се гордеем, че принадлежим към българската общност, която има много дълга и богата история“, каза учителката Сандев.

В рамките на интерактивната работилница децата имаха възможност да научат какво означава понятието майчин език и да се запознаят с буквите и с други понятия на български и на сръбски език... Накрая всяко дете оцвети и украси по една буква, написана на картон.

Денят на майчиния език бе отбелязан и в ОУ „Георги Димитров“. В централното и в подведомствените основни училища в селата

учителите говориха на учениците за ролята и значението на образованието на майчин език, с което се уважава културното многообразие и се учим на толерантност. Във фоайето на централното училище в града учениците и учителите подредиха пана с послания за значението на изучаването на майчиния език.

Международният ден на майчиния език се отбелязва на 21 февруари по целия свят в памет на учениците, убити в Дака, Източен Пакистан, през 1952 година, които протестираха срещу решението, с което майчиният им език не е обявен за официален. Целта на отбелязването на Деня на майчиния език е да напомним на световната общественост за значението на запазването на всички езици и да насърчава образованието на майчин език.

П.Л.Р.

Отбелязан Международният ден за борба срещу тормоза и насилието в училищата

По случай Международния ден за борба срещу тормоза и насилието между връстници в училищата, известен като Ден на розовата фланелка, на 26 февруари Основното училище „Георги Димитров“ и Детската градина „Детска радост“ в Босилеград организираха лекции и работилници на тема защита от насилие и борба срещу всякакъв вид дискриминация в училищата.

Ученици от четвърти клас на основното училище и деца от предучилищния курс, заедно с учителите си и възпитателите, по време на съвместната работилница в ученическия стол имаха възможност да се запознаят с ценностите, противопоставящи се на насилието, както и с отношенията, основани на приятелство, толерантност и зачитане на детските и човешките права. След това децата рисуваха и изразяваха тениски върху розова хартия, на които писаха послания за приятелство и взаимно уважение.

Подобна работилница беше организирана и за по-малките деца в детската градина,

чиито творби бяха изложени на табло в хола на градината.

С цел зачитане на разнообразието и взаимната толерантност голяма част от децата на този ден бяха облечени в розови блузи и тениски.

Международният ден срещу тормоза между връстниците в училищата се отбелязва в последната сряда на февруари от 2007 година, когато момче на име Чък Макниел от Канада беше тормозено вербално и физически от свои връстници, защото дошло на училище с розова тениска, за да подкрепи майка си, която имала рак на гърдата. Тогава местни активисти закупили 50 розови тениски и ги раздали на връстниците му от училището, които ги облякли в подкрепа на момчето. Децата започнали да идват на училище с розови тениски, които се превърнали в символ на борбата срещу тормоза и дискриминацията в училищата по света.

П.Л.Р.

В третата тазгодишна хайка за хищници в Босилеградско

Отстреляни три лисици

С третата хайка за хищници, която босилеградското ловно дружество „Сокол“ организира през миналия уикенд в землището между селата Долна Любата и Горна Любата, официално приключи тазгодишният ловен сезон в Босилеградска община. Традиционният групов лов на чакали, вълци и лисици събра около 170 ловци от нашата община, както и от околните общини - Сурдулица, Враня и Прешево. Резултатът от лова са три отстреляни лисици.

След успешното ловуване за всички участници в инициативата ловното дружество „Сокол“ организира обяд в стола на подведомственото основно училище в Долно Тълмино.

През февруари в нашата община бяха организирани общо три хайки за хищници. Първата се състоя в района на село Ресен,

а втората в землищата на селата Груинци, Милевци и Извор. Първите две хайки обаче приключиха без отстреляни хищници.

Традиционната ловна вечеря, отбелязваща края на сезона, ще се проведе през март в Босилеград.

От „Сокол“ изтъкват, че през този сезон в дружеството са членували над 400 ловци и че са доволни от постиженията им. Както и предишните години, освен членовете на сдружението, в ловния район на Босилеградска община и през този сезон ловували и техни колеги от вътрешността на Сърбия.

На босилеградските ловци сега предстоят редовните дейности по поддържане на хранилищата и подхранване на дивеча, построяване и поддържане на чакалата за лов и др.

П.Л.Р.

В Босилеградско и днес се поддържат обичаите, свързани с Прошка

За разлика от някои вече забравени и изчезнали обичаи, българите в Босилеградско и днес тържествено отбелязват празника Сирни Заговезни, известен още като Прошка, Поклади или Прощена неделя. Това е последният ден преди Великденските пости, които продължават 7 седмици и завършват на Великден.

Честването е свързано с редица традиции и обичаи, много от които са запазени и днес.

Както повелява традицията, младите семейства отиват на гости при своите родители, кумове и по-възрастни роднини и искат прошка, като занасят баница, погачи и други ястия. Обредът включва целуване на ръка и изричане

на думите: „Прости ми!“, на което се отговаря с „Простено да ти е! Господ да прощава!“. Този ритуал символизира помирието и духовното пречистване преди началото на постите. Домакините също приготвят богата трапеза, на която задължително има баница, варени яйца, всякакви млечни продукти и др.

На този празник се припомнят Христовите думи: „Ако не простите на хората съгрешенията им, и вашият небесен Отец няма да прости съгрешенията ви“. „За грешка има прошка“ - казва една българска поговорка. Затова в този ден всеки трябва да надмогне враждебността, да пречисти и освободи душата си.

Все още в някои семейства е запазен

обичаят „хамкане“ или „лъмкане“. Той се състои в следното, на червен конец се завръзва и се спуска от тавана варено яйце, а най-възрастният мъж завърта конаца в кръг и всеки член от семейството, главно децата, се опитва да хване яйцето с уста. Който успее да го хване, ще бъде жив и здрав през цялата година.

На Поклади преди вечерята се палят и въртят оратници, да бъде плодородна годината, да се размножава добитъкът, да се роди много жито и овощия, да е здраве на хората, да се раждат малки дечица. И тази година в Босилеград и селата много деца, придружавани от родителите си и други по-възрастни, палеха и въртяха оратници. Оратницата е лесков прът, дълъг около 1,5 м, който накрая има две „четалки“, между които се слага слама, след което те се завързват отгоре с тел.

Щом запалят оратниците, децата ги завъртат около себе си и изговарят думите: „Ората, копата, дай ми, чичо, момата, да я карам у Полетинци, да купим клинци!“

П.Л.Р.

КХД „ЦАРИБРОД“ СПЕЧЕЛИ ГОЛЯМАТА НАГРАДА НА МЛАДЕЖКИЯ ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ В ТОПОЛОВГРАД

Танцьорите от Културно-художественото дружество „Цариброд“ грабнаха Голямата награда на Младежкия фолклорен фестивал, състоял се на 21 и 22 февруари в Тополовград, Р България, с участието на 11 фолклорни формации от три държави – страната домакин, Сърбия и Молдова. Втората фестивална вечер в петнадесетминутното си изпълнение царибродчани представиха фолклорна и музикална програма и въпреки голямата конкуренция напълно заслужено завоюваха най-голямата награда на фестивала. „Танцьорите от първия ансамбъл изиграха „Игри от Цариброд“ и вокалната солистка Хелена Стоянов изпя една песен. Впечатленията са изключителни. Видяхме много интересни игри, култури и традиции на останалите ансамбли. Фестивалът беше изключително добре организиран и всички

похвали на домакините“, сподели художественият ръководител на КХД „Цариброд“ Далибор Глигоров.

Младежният фолклорен фестивал се организира от Община Тополовград и е финансиран от Националната програма за изпълнение на младежки дейности към Министерството на младежта и спорта на Република България.

След завръщането си от фестивала членовете на царибродското културно-художествено дружество продължават с подготовката за традиционния си годишен концерт. „Усилено се готвим за годишния концерт на културно-художественото ни дружество, който е планиран за последния уикенд през април“, оповести Глигоров.

Андрияна Ташков Александров

Цветко Иванов

Рудник в село Мазгош

С години се говори за отваряне на рудник за въглища в мерата на село Мазгош, което раздели, не само мазгошани, но и общественото мнение на „за“ и „против“ това начинание. Затова реших да поровя в архивите и в миналото и да представя и осветля на читателите на „Ново Братство“ историята на рудника, една трагедия - отравяне на хора, и по-новите събития около него.

В мерите на селата Мазгош в Р Сърбия и Станянци в Р България има залежи на въглища - лигнит. Границата от 1920 година е минала между тези села и разделила не само тях, но и въглищните пластовете, които лежат в мерите им. До с. Станянци е прокарана ж. п. линия и въглищата се използват до ден днешен. В мерата на Мазгош от 1947 до 1963 година и в „прехода“ е имало няколко повече или по-малко успешни опита, от държавни и частни предприятия, за експлоатация на лигнита, но досега не се е стигнало до икономически оправдана реализация. Различни изследвания дават различни резултати за количеството и качеството на въглищата. Според изследване от 1947 година залежите на лигнита са 80 до 100 милиона тона, през 1955 г. е утвърдено, че са 17 милиона тона, а 1975 година - 10 милиона тона енергийно гориво. Лигнитът има около 60% влага, 70% горивни вещества, 10% пепел и калоричност 2 000 калории. С изследвания от 2006 година край с. Мазгош са утвърдени три полета с въглища: „Ждимирице-Йеремище“, на запад от с. Мазгош, „Циганско вървище“ в селото и в местността „Кютуци“, източно от селото. Горният слой на въглищата е с дебелина от 6 до 19 м, средно 8 м, а долният е със средна дебелина от 2 м. По-обстойно е изследвано само полето „Кютуци“, където въглищата имат 49,11% влага, 20,53 % пепел, 2,27 % сяра, 74,01 % изпарливи вещества. Въглищата имат долен

топлинен ефект 5,4 МДж/кг. Преценените резерви въглища само в „Кютуци“ са 6,51 милиона тона. (Пиротски зборник бр. 41, 2016. година, Миладиновић, Б., Симић С., Гргуновић, Д., Угаљ у пиротском крају и његов утицај на животну средину, стр. 82/83). Най-новите предвиждания са, че в мерата на Мазгош има около 40 милиона тона въглища. Под лигнита са намерени каменни въглища, но не се знае тяхното количество. Тези въглища имат по-голяма калоричност и около 70% горивни вещества. (Видановић Г., Видлич-Забрђе, економско-географска студија, САНУ, посебна издања, Географски институт, књига 15, стр. 32.) Каменните въглища имат 0,2% до 0,7% сяра, около 25% влага и около 15% пепел, с калоричност 26 МДж/кг. (Пиротски зборник бр. 41, 2016. године, Миладиновић, Б., симић С., Гргуновић, Д., Угаљ у пиротском крају и његов утицај на животну средину, стр. 80

Първата мина след Втората световна война е открита в местността „Обреш“ през 1947 година като „Предузеће за експлоатацију лигнита рудник „Видлич“ са седиштем у с. Мазгош“. На работа се наели хора от селото, от всички селища в община Димитровград, дори от селата Ясенов дел и Ракита от Дерекула. От запазените документи се вижда, че хората в рудника работели в една смяна, а когато имало нужда - в две. Работниците били често съкратявани и повторно наемани на работа, в зависимост от нуждите. Най-често работели около 30 моньори и произвеждали от 2 до 3 000 тона въглища. Ръководител бил Г. Лукански, а след него инженерът Милко В. Златанов от с. Лукавица, който бил директор на рудника до 1.2.1961 година. От протокол от 2.3.1950 година научаваме, че надзиратели, които имали държавен изпит, били Стоичко Златкович и Васа Стаменкович, които получавали по 22,5 динара за час работа,

1951 година в рудника били произведени 2 112 тона въглища, които продавали на частни лица в Димитровград, Пирот и Пиротско.

От списъка на заетите през 1952 година се вижда, че в мината са работели 30 души, че управител бил Стоичко Златкович, Иван Апостолов бил счетоводител, касиер бил Арсен Николов, а ръководител на производството Васил Стаменкович. (Исторически архив Пирот-ИАП, МНО Смиловци, а. к. №4/53. Списак лица која су радила у рудник „Забрђе“, лист 2/751)

Съветът на производителите на Околийския народен съвет Димитровград взел решение да даде гаранция на земеделската кооперация „Мазгош“ за кредит от 1 милион динара. От списъка на заплатите четем, че от 1.1.1954 година управителят на кооперацията и счетоводителят имали заплата от по 8 000 динара, майсторът-сиренар получавал 6 000 дин., магазинерите по 2 300, шофьорът на трактора - 4 000 динара, а рударите били плащани на час. Така надзирателят в рудника получавал 50 дин/час, майстор рудар - 45, помощникът му - 40, шофьорът - 35 и обикновеният миньор - 32 динара/час работа. (ИАП, Протокол на Съвета на производителите на НОС №3 от 30.1.1954, Решение №8474).

а надзирателят Георги Станулов бил без издържан държавен изпит и получавал 19,90 динара за час работа. Евлоги Ставров, Трайчо Костов и Петар Георгиев били майстори копачи със заплата 18,60 динара на час, а помощници-копачи били Любомир Станчев, Игнат Янков и Младен Истатков със заплата 14,60 дин/час. Единадесет работници изкарвали въглищата от рудника за 13,70 дин/час, трима шофьори на камионите получавали 16,30 динара/час, докато външните майстори имали по 18,10 дин/час работа. Другите работници, които работели във от ямата, имали от 2750 до 3200 динара месечна заплата. Общо в началото на 1950 година в производството работели 38 работници. Двама - Апостол Иванов и Асен В. Николов, били заети в администрацията. През

Вестник „Братство“ през 1959 година в статия със заглавие „Мазгош - село върху въглищни пластовете“ пише „18 души работят в шахтата, а дневна продукция е 20 тона“ и че „пласмента е осигурен - Крушевац, Крагуевац, дори Дероня (Банат)“. (Народна библиотека „Детко Петров“ - НБДП, Димитровград, вестник „Братство“ брой 8 от 1.10.1959 година, стр. 10.) В същата статия пише, че мазгошани имат свое основно училище, кооперация, младежки и политически организации, „кипи активен политически и културен живот. Мазгошани започнали да строят културен дом - чрез самооблагане, а покрай това събират и доброволни вноски от 2 - 2500 динара.“

(Част 1)

Утре е Тодорова събота - Тодорица

Утре чествахме празника Тодоровден, наричан още Тудорица – при нас Тодорица, Тодорова събота или Конски Великден. Тодоровден е подвижен празник и винаги се отбелязва в първата събота на Великия пост. Нарича се така, защото е свързан с името на християнския мъченик от началото на 4 в. Теодор Тирон.

Паметта на св. Теодор Тирон тази година чествахме в неделя на 2 март / 17 февруари, утре е денят, в който се припомня една чудна случка, свързана с него. Половин столетие след смъртта на св. великомъченик Теодор на власт дошъл Юлиан – високо образован император, но заклет противник на християнството. Той се заел да възстанови езичеството и останал в историята с прозвището Юлиан Отстъпник. Създавал всякакви трудности на християните и затова в първите дни от Великия пост, тъй като те спазват строг пост, заповядал в столицата да поръсят с кръв от идолски жертви всички храни на пазара. Св. Теодор обаче се явил на Константинополския архиепископ Евдоксий на сън и му казал: „Предупреди християните да не купуват храна от пазара – храните са поръсени с кръв от идолски жертви! Които нямат постна храна у дома си, нека си правят коливо (т. е. да варят жито с мед)“. Учуденият архиепископ запитал кой е този, който се грижи за християните, и чул: „Аз съм Теодор Тирон и съм пратен от Бога в помощ на християните“. Архиепископът изпълнил заповяданото и цяла седмица християните се хранили с коливо. Юлиан видял, че мярката не сполучила и заповядал отново да продават храните както преди.

От признателност към св. Теодор Тирон Църквата запазила обичая в събота на първата седмица от Великия пост с коливо да почита паметта на вели-

комъченика.

Тодоровден е празник на коневъдството и на конния спорт. Собствениците на коне се подготвят за празнуването по следния начин - при изгрев слънце сплитат опашките и гривите на конете, украсяват ги с мъниста, с пискюли и цветя, и ги отвеждат на водопой. Жените замесват обредни хлябове, като дават от тях и на конете. Варят и жито, което се благославя в църковния храм.

В България част от празнуването е и конното състезание - кушията. Надбягванията с коне са традиционни на Тодорова събота. Победителят се награждава, като конят получава обикновено юзда, торба зоб, както и венец, изплетен от невестите, а неговият стопанин - риза или кърпа. Спечелилият надбягването обикаля с коня си всички домове, за да честити празника. Навсякъде го посрещат радушно и поят коня му с вода или ги даряват с различни продукти и вещи.

Тодорица преди години се отбелязваше традиционно и в Црибродско, когато стопаните с украсените си коне минаваха из градските улици, привличайки погледите и радвайки хората, а тези, на които обичаят не е странен, излизаха им на среща да честитят празника и да ги даряват – с кърпи, овощия, низи сушени чушки и др. За съжаление все по рядко, т.е. много рядко, можем да видим тези прекрасни животни по улиците на града. Все пак се надяваме фермерите, които отглеждат животни недалеч от града, а сред тях и коне, да запазят обичая и отново да зарадват царибродчани с прекрасната гледка на тези красиви и интелигентни животни на празника Тодорица.

Честита Тодорица на всички!

Подготви Д. Христова

В неделя чествахме Първо и Второ намиране честната глава на св. Йоан Кръстител

Известно ни е как е пострадал Господният Предтеча и Кръстител Йоан. Църквата е определила повече празници през годината, посветени на св. Йоан, а тази неделя чествахме едни от важните събития, станали след погиването на великия светец. След Тодоровден, т.е. ден по-късно, отбелязваме празника - Първо и Второ намиране честната глава на св. Йоан Кръстител.

След като по желание на Иродиада св. Йоан Кръстител бил обезглавен, Йоана, жената на Иродовия управител Хуза, тайно взела светата глава и като я положила в съд, с благоговение я погребала в имението на Ирод, на Елеонската планина.

Минали много години. Това имение било купено от един благочестив човек на име Инокентий, който пожелал да построи там църква. Когато започнали да копаят земята, намерили светата глава. Преди смъртта си Инокентий, като видял, че навсякъде върлуват езичници, и като желаел да запази от поругание светата глава, пак я скрил в същото място, където я бил намерил.

Вече в царуването на Константин Велики двама монаси, които ходили на поклонение на светите места в Йерусалим, получили откровение за мястото, където се намира главата на Предтечата, и я извадили из земята. Това било Второто намиране. Като се връщали в отечеството си, те срещнали един беден човек, грънчар, и му поверили своя товар, като се отегчавали сами да го носят. На грънчаря се явил Предтечата и му заповядал да се оттегли от своите спътници. Той донесъл у дома си, в град Емеса, светата глава и оттогава домът му бил благословен с изобилие и всякаква благодат. Пред смъртта си грънчарят открил на своята сестра тайната, като й завещал да пази свято скъпоценната глава на св. Йоан и след себе си да я завещае на най-достойния от рода.

С течение на времето светата глава попаднала в ръцете на един човек, изпаднал в заблудата на арианската ерес. Принуден да остави жилището си, той скрил в земята главата на Предтечата. На същото място бил издигнат манастир и дълго време никой нищо не знаел за съкровището, скрито в земята, докато в половината на V век благочестивият архимандрит Маркел узнал за него чрез явяване на самия Предтеча. По повеля на император Маркиан главата била пренесена от Емеса в Халкидон, а после – в Цариград.

Интересен факт е, че през 2010 г. при археологически проучвания на средновековния манастир „Св. Йоан Кръстител“ на остров Св. Иван край Созопол в основите на най-старата църква там бил открит мраморен реликварий. При отварянето му е установено, че той съдържа мощи на Предтечата – части от ръката, челюстта и зъб.

Подготви Д. Христова

РЕПУБЛИКА СЪРБИЈА

ОБЩИНА ЦАРИБРОД

Общинска администрация Цариброд

Отдел „Местна данъчна администрация, земеделие и опазване на околната среда“

№ 501-55/2025-14/3

Дата: 04.03.2025 г.

Цариброд

Б.К.

УВЕДОМЛЕНИЕ

по подадено искане за вземане на решение относно необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 14 и чл. 39 от Закона за оценка на въздействието върху околната среда („Държавен вестник на Република Сърбия“ 94/2024), компетентният орган по оценка на въздействието върху околната среда към Общинската администрация на Община Цариброд предоставя следното уведомление: по подаденото искане за вземане на решение относно необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда.

Уведомяваме обществеността и заинтересованите органи и организации, че ръководителят на проекта Милан Петровић, т.е. упълномощеният представител Горан Ранчев, е подал до Община Цариброд Искане за вземане на решение за необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда – на Проекта „Изграждане на бензиностанция и комплекс от ресторанти за бързо хранене със съпътстващи съоръжения“ на к.п. № 3191/12 КО Градине, Цариброд, Градине б.б., от 19.02.2025 г., регистрирано под номер 501-55/2025-14.

Решението, което може да бъде взето въз основа на подаденото искане, е, че е **необходимо проучване за оценка на въздействието върху околната среда** въз основа на Закона за оценка на въздействието върху околната среда („Държавен вестник на Република Сърбия“ 94/2024) и Наредба за определяне на списъка с проектите, за които е задължителна оценка на въздействието и списъка на проектите, за които може да се изисква оценка на въздействието върху околната среда („Държавен вестник на Република Сърбия“, № 114 /2008 г.).

Заинтересованата общественост може да се запознае със съдържанието на искането всеки работен ден от 7 до 15 ч. в помещенията на Отдела „Местна данъчна администрация, земеделие и опазване на околната среда“, ул. „Балканска“ №12 и да изпрати становището си в 15-дневен срок от датата на публикуване на настоящото уведомление.

Началник на ОА

Драган Голубов

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

Општинска управа Димитровград

Одсек за лпа, пољопривреду и заштиту животне средине

Број: 501-55/2025-14/3

Датум: 04.03.2025. година

Димитровград

Б.К.

ОБАВЕШТЕЊЕ

о поднетом захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину

На основу члана 14. и члана 39. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ 94/2024), надлежни орган за процену утицаја на животну средину при Општинској управи Општине Димитровград, даје следеће обавештење о поднетом захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.

Обавештава се јавност и заинтересовани органи и организације да је носилац пројекта, Милан Петровић, односно опуномоћени Горан Ранчев, поднео Општини Димитровград Захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину – Пројекта „Изградња комплекса бензинске пумпе и ресторана брзе хране са пратећим садржајима“ на к.п. бр. 3191/12 КО Градиње, Димитровград, Градиње бб, дана 19.02.2025. године, заведено под бројем 501-55/2025-14.

Одлука која би могла бити донета на основу поднетог захтева је да **је потребна израда студије о процени утицаја на животну средину** на основу Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“ 94/2024) и Уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/2008).

Заинтересована јавност може да изврши увид у садржину захтева сваког радног дана од 07h - 15h часова у просторијама Одсека за ЛПА, пољопривреду и заштиту животне средине, ул. Балканска бр.12 и достави своје мишљење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења.

Начелник ОУ

Голубов Драган

Девети рожден ден на ФАР: От светилника до свободата

На 1-ви март Интернет Портал ФАР от Цариброд отбеляза 9 години съществуване, предизвикателства и борба за медийна свобода. През всичките тези години, благодарение на всеотдайната работа на цялата редакция, ФАР последователно отстоява заложените при създаването му ценности и принципи – професионална, обективна и честна журналистика.

„От малък медиен светилник успяхме да се превърнем в медия, която се ползва с доверието на гражданите и гражданите не само в Царибродско, Босилеградско и други райони, където живеят предимно хора от българската общност, но и на по-широката аудитория в Сърбия, България и региона, независимо от национални, етнически и религиозни различия. И през следващия период ще продължим мисията си за насърчаване на мултикултурализма и добросъседството между двете съседни страни, а чрез популяризирането на езика, традицията и културата на българите в Сърбия ще насочваме вниманието на широката общественост към значението на разнообразието, което трябва да ни обединява“, казват от редакцията на ФАР.

Трънливият път от основаването на ФАР в началото на 2016 година до наши дни беше осеян с много хубави неща, но и с нелепи събития, политически бариери и натиск от силните на деня, които с безочливото си управление на страната, страха и изнудването не успяха да поемат контрола над ФАР. Напротив, ФАР им се противопостави с професионализъм и рицарска медийна борба, давайки им да разберат, че свободата на словото и мисленето е в самата основа на

всяко демократично общество.

„Качествата, които най-често се приписват на символката на числото 9, са любов, грижа, искреност и идеалистичен мироглед. Затова, отбелязвайки своя 9-и рожден ден и навлизайки в десетата година от съществуването си, радетелите от ФАР отново

ще покажат своята толерантност, тъй като житейският урок на числото 9 е: Прости на себе си и след това обичай и приемай всички останали, дори и тези, които са ти причинили зло, защото деветката те учи да прощаваш, да забравяш и да оставяш другите просто да си заминат“, е посланието на работещите в тази медия.

Всички форми на натиск, етикетиране, таргетиране, омаловажаване, заплаха и дискриминация, включително дигиталната репресия като кулминация, не уплашиха ФАР и

не го отклониха от верния му път да си върши работата в интерес на българската общност и всички граждани и гражданки. Страхът няма да надделее!

„Благодарим на всички сътрудници, приятели и цялата аудитория в региона, която ни следва, а нашето пътуване от светилника до свободата, особено свободата на медиите, продължава“, казват от екипа на ФАР.

ФАР

Снимки: Стефан Павич

ЦАРИБРОД СПОРТНИ НОВИНИ

ЛЕКА АТЛЕТИКА

ЙОРДАНОВА ОТ РАЗГРАД И ПАЙКИЧ ОТ КЮПРИЯ НАЙ-ДОБРИ НА „ЛЪВСКИ СКОК“

Димана Йорданова от „Лудогорец“ Разград и Иван Пайкич от „Морава“ Кюприя са победители на седмия Международен турнир по скокове „Лъвски скок“, който се проведе в Спортната зала в Цариброд по повод отбелязването на 152-ата годишнина от гибелта на Апостола на свободата Васил Левски.

В мероприятиято участваха стотина скакачи от Разград, Пловдив, Враца, София (Р България) и Белград, Кюприя, Крушевац, Ниш, Власотинце, Крагуевац, Пирот и домакините от Цариброд (Р Сърбия), които се състезаваха в категориите на пионери, юноши, мъже и

жени в дисциплините дълъг, висок и троен скок. Преди официалното откриване на турнира участие в проявата взеха и най-малките скакачи от Детската градина „8 септември“.

Сред наградените за постиженията си на турнира са и лекоатлети от домакиния „Балкан“ Стефани Йованович, Лана Петрович и Алекса Младенов.

Организатор на събитието е Клуб Лека атлетика „Балкан“ с помощта на Спортния съюз „Цариброд“ и на Туристическата организация „Цариброд“, а под патронаж на Община Цариброд.

А. М.

БАСКЕТБОЛ

ПЪРВА МЪЖКА РЕГИОНАЛНА ЛИГА „ИЗТОК“ (20 кръг)

„КНЯЖЕВАЦ 1950“ - „ДИМИТРОВГРАД“ 53 : 60
(19:14, 20:13, 12:20, 2:13)

След добре изиграното първо полувреме в мача срещу „Княжевац 1950“ домакините от БК „Димитровград“ имаха предимство от 12 точки и очакваха победа.

През второто полувреме царибродските баскетболисти показаха още

по-добра игра и накрая си тръгнаха с победа от 7 точки и оправдаха названието фаворит в тоя мач.

След изиграни 20 мача баскетболистите на „Димитровград“ заемат 8 място с 9 победи и 11 загуби. В следващия кръг те ще са домакини на „Пантери“ от Ниш, а мачът ще бъде изигран в залата на Спортния център „Парк“ в Цариброд.

А. М.

Тенис на маса

„Младост“ спечели без борба срещу „Железничар 2“ от Ниш

Босилеградският отбор по тенис на маса „Младост“ спечели без борба мача от 11 кръг от Регионалната лига по тенис на маса - група А2 срещу „Железничар 2“ от Ниш, тъй като гостите не дойдоха на мача в Босилеград.

Босилеградска „Младост“ заема пето място във временното класиране с 9 спечелени точки.

В следващия кръг „зелените“ ще гостуват на „Морава“ във Владичин хан.

П.Л.Р.

Другарченце 17

НА БАБА МАРТА

Плети, плети, бабо Марто,
Изплети ми мартенички,
Да ги вържем на ръчици,
Да излезем на полето,
Да наберем иглика,
Кукуряк и минзухарче,
Да посрещнем гостенките –
Лястовички бързокрили,
Кукувица самотница
Кърко-щърко жабара,
Че ни водят пролетта,
Да натопли земята,
Да разтупка сърцата.

Баба Марта

Баба Марта
дойде вече,
слънце весело
припече.
И небето
се засмея,
радост нова
ни огрея.
Баба Марта
ни посети
и до него
минзухар —
наш добър
познайник стар.
с китка цвете
във ръцете...
На глава си
кат момиче
тя забола е
кокиче
Жабите
на речний бряг
я посрещат,
да и искат
кукуряк,
кукуряк!

Елин Пелин

Баба Марта бързала

Баба Марта бързала,
мартенички вързала:
морави, зелени,
бели и червени.
Първом на гората —
да листят листата.
И да дойдат всичките:
щъркелите, птичките,
първият певец,
Косер хубавец.
После на градините —
да цъфтят гиргините
и латинки алени,
и божури шарени.
Ябълки да зреят,
круши да жълтеят
А пък на дечицата
върза на ръчицата
мартеници чудни
със ресни червени.
да са ранобудни,
да растат засмени.

Елин Пелин

Мартеничка

Ей, Скорец,
първи пролетен
свирец,
що ни водиш
пролетта,
мартеничка
ти плета
от коприна
разноцветна!
Синята е
за небето,
зелената —
за полето,
на цветята —
шарената,
жълтата
и алената!

Елин Пелин

Баба Марта сърдита

Йордан Стубел

Баба Марта сърдита
Кукуряка попита:
-Де е твойто сестриче,
мъниното кокиче,
че го няма тъдъва
утром рано да става?
- Мари, Марто, къде е
ей го де се белее.
Сгушило се и чака
бръмбарите в трънака.
Аз го викам — не чува,
като че се надува.
Вчера рано в гората
търсиха го децата.
Днеска пусти ергени
свиха китка от мене,
а пък то е, горкичко,
в снеговете самичко.

МАРТЕНИЧКА

Марта, марта-мартеничке,
тебе те обичат всички.
И защото те обичам,
Баба Марта те наричам.
Баба Марта – стара,
ту ме гали, ту се кара,
ту със Слънчо ще ме сгрее,
ту пък Снежко ще доведе.

Тази заран тя е подранила,
чудни мартеници е стъкмила,
че още щом се пукне зората
с тях да накичи децата,
да са румени, засмени,
но и със късмет дарени. Що е то? Баба Марта
Баба Марта ту плаче, ту се смее

Народна приказка

Имало двама братя – Голям Сечко Януари и Малък Сечко Февруари. Тяхната сестра била Баба Марта. Тримата имали едно лозе и цяла година се грижели за него. Като дошло времето – направили три бъчви вино.

Чашка по чашка, изпили двамата братя цялото вино, без да кажат на сестра си.

Решила веднъж и баба Марта да си вземе чашка вино. Отишла при бъчвите – и що да види – виното изпито. Ядосала се баба Марта, разфучала се, развилняла се, пък накрая се разсмяла. Казала си "Какво пък, нали братята ми са го изпили, не са чужди хора".

